

Per e-mail

datum	20 december 2013
IPE	ons kenmerk
	uw kenmerk
contactpersoon	Ann DEVOS
	T +32 2 220 58 20
	pensions@fsma.be

Verordening 648/2012 van 4 juli 2012 inzake OTC-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters ("EMIR"-verordening)

Geachte mevrouw, Geachte heer,

In hun gezamenlijke mededeling over de EMIR-verordening (FSMA_2013_15 dd. 17/07/2013)¹ vestigen de Nationale Bank van België (NBB) en de FSMA de aandacht op de verplichtingen die voortvloeien uit deze verordening voor de instellingen waarop zij toezicht uitoefenen. Wij nodigen u uit kennis te nemen van deze mededeling.

Deze brief heeft tot doel nadere toelichting te verschaffen over de specifieke gevolgen en verplichtingen voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBP's), van de EMIR-verordening en de daarmee samenhangende gedelegeerde verordeningen en uitvoeringsverordening². Indien u, of uw vermogensbeheerder in het kader van een mandaat van vermogensbeheer, derivatencontracten heeft afgesloten sinds 16 augustus 2012 is deze verordening immers van toepassing op uw IBP. De titels I en II van de verordening zijn relevant voor IBP's. Hierin staan de bepalingen met betrekking tot de verplichtingen inzake de clearing, rapportering en risicobeheer voor derivatencontracten die buiten een gereguleerde markt worden afgesloten (OTC-derivatencontracten). Ze leggen ook een rapporteringsverplichting op voor derivatencontracten die op een gereguleerde markt worden verhandeld. Zeker tot en met 15 augustus 2015³ zijn

¹ http://www.fsma.be/~media/Files/fsmafiles/circ/nl/2013/fsma_2013_15.ashx.

² Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 148/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters met technische reguleringsnormen inzake de minimale mate van gedetailleerdheid van de aan transactieregisters te rapporteren gegevens; Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen betreffende indirecte clearingregelingen, de clearingverplichting, het openbaar register, toegang tot een handelsplatform, niet-financiële tegenpartijen, risico-inperkingstechnieken voor niet door een CTP geclearde otc-derivatencontracten; Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1247/2012 van de Commissie van 19 december 2012 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de formattering en de frequentie van de transactierapportage aan transactieregisters overeenkomstig Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters.

³ Op grond van artikel 85, 2. van EMIR kan de Europese Commissie deze termijn onder welbepaalde voorwaarden verlengen.

IBP's vrijgesteld van voormelde clearingverplichting⁴ voor bepaalde types van derivatencontracten en onder welbepaalde voorwaarden.

Als bijlage treft u een overzicht aan van alle verplichtingen die de EMIR-verordening oplegt aan IBP's en het tijdstip waarop de respectievelijke verplichtingen in werking treden. Deze datum kan variëren naargelang de aard van het derivatencontract. We vestigen uw aandacht erop dat een aantal verplichtingen van toepassing zijn met terugwerkende kracht. Een aantal van de verplichtingen kan gedelegeerd worden aan bvb. de vermogensbeheerder of bewaarder. Wij adviseren u dan ook uw vermogensbeheerder(s) en/of uw bewaarder te contacteren voor de praktische naleving van deze verplichtingen.

Indien de IBP haar vermogensbeheer heeft uitbesteed, en de vermogensbeheerder in dat kader derivatencontracten sluit voor rekening van de IBP, blijft de IBP niettemin rechtstreeks onderworpen aan de EMIR-verplichtingen en blijft zij dus verantwoordelijk voor de correcte naleving ervan. Indien de IBP belegt in instellingen voor collectieve belegging die derivatencontracten sluiten, wordt ze hierdoor niet zelf onderworpen aan de EMIR-verplichtingen. De EMIR-verplichtingen rusten in dat geval immers op de beleggingsinstellingen zelf.

Op de website van de Europese autoriteit voor effecten en markten (ESMA) kan u verdere informatie terugvinden, waaronder een Frequently Asked Questions (de recentste versie van 20 december is te vinden op http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-1959_qa_on_emir_implementation.pdf) en een regelmatig geüpdatete kalender met de aanvangsdata van de verplichtingen (<http://www.esma.europa.eu/page/European-Market-Infrastructure-Regulation-EMIR>). U kan tevens uw vragen mailen naar pensions@fsma.be.

De IBP's die in de loop van 2012 en 2013 derivatencontracten hebben afgesloten of tijdens die periode nog derivatencontracten hadden uitstaan, zullen door ons gecontacteerd worden met de vraag om bijkomende informatie. Met deze informatie willen we, in onderling overleg met de betrokken IBP's, nagaan in welke mate aan de EMIR-verplichtingen wordt voldaan en hoe, in voorkomend geval, gebeurlijke tekortkomingen kunnen geredieerd worden. Op basis van de rapportering 2012 zal de FSMA de IBP's identificeren die in 2012 contracten hebben gesloten of nog hadden uitstaan. Wij vragen u ons vóór 9 januari 2014 op de hoogte te brengen of u in de loop van 2013 derivatencontracten heeft afgesloten (via pensions@fsma.be).

Met de meeste hoogachting,

De Ondervoorzitter,

Wim COUMANS

⁴ Art. 89 EMIR.

OVERZICHT VAN DE GEVOLGEN EN VERPLICHTINGEN VAN DE EMIR-VERORDENING VOOR IBPS TIJDENS DE OVERGANGSPERIODE TOT 15/08/2015⁵

De artikelnummers opgenomen in dit overzicht verwijzen naar de EMIR-verordening⁶.

1. Risico-inperkingstechnieken i.g.v. niet door een CTP⁷ geclearde OTC-derivatencontracten (Art. 11)

Artikel 11 schrijft voor dat IBP's die een niet door een CTP gecleard OTC⁸-derivatencontract sluiten, er met de nodige zorgvuldigheid op moeten toezien dat passende procedures en regelingen worden ingevoerd om operationele risico's en tegenpartijkredietrisico's te meten, te bewaken en te beperken. Deze procedures en regelingen worden hieronder toegelicht.

Van toepassing op OTC-derivatencontracten waarvoor geen clearingverplichting van toepassing is verklaard (Art. 11.1) of waarvan objectief kan worden gemeten dat zij de beleggingsrisico's beperken die rechtstreeks verband houden met de financiële solvabiliteit van de IBP (Art. 89.1).

1.1. Tijdige bevestiging van de transactie⁹

Van toepassing vanaf 15/03/2013.

OTC-derivatencontracten moeten binnen de uiterlijk voorgeschreven termijn volgend op de datum waarop het contract uitgevoerd wordt, bevestigd te worden¹⁰:

- voor CDS¹¹ en IRS¹²:
 - voor contracten gesloten tot en met 28/02/2014: tegen het einde van de tweede werkdag;
 - voor contracten gesloten na 28/02/2014: tegen het einde van de werkdag;
- voor andere derivaten:
 - voor contracten gesloten tot en met 31/08/2014: tegen het einde van de tweede werkdag;

⁵ Dit overzicht beoogt de IBP's een noodzakelijkerwijs vereenvoudigd overzicht te geven van de EMIR-verplichtingen en van hun aanvangsdatum. Ze vervangt niet of vult op geen enkele wijze de EMIR-verordening of haar technische uitvoeringsnormen aan. Ze kan dan ook niet worden beschouwd als een juridisch advies over de toepassing van EMIR op individuele IBP's.

⁶ Verordening 648/2012 van 4 juli 2012 inzake OTC-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters.

⁷ Centrale tegenpartij (*Central Clearing Party*)

⁸ Een OTC (Over The Counter)-derivatencontract is een derivatencontract waarvan de uitvoering niet plaatsvindt op een gereglementeerde markt in de zin van MiFID of op een markt van een derde land die overeenkomstig MiFID geacht wordt gelijkwaardig te zijn aan een gereglementeerde markt (artikel 2.7 van EMIR).

⁹ Zie OTC Answer 5 & 8 van ESMA's Q&A (http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-1959_qa_on_emir_implementation.pdf) voor verduidelijking wat betreft deze verplichting.

¹⁰ Art. 12.1 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen betreffende indirecte clearingregelingen, de clearingverplichting, het openbaar register, toegang tot een handelsplatform, niet-financiële tegenpartijen, risico-inperkingstechnieken voor niet door een CTP geclearde otc-derivatencontracten (hierna Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/2013).

¹¹ Credit Default Swap.

¹² Rentswap (Interest Rate Swap).

- o voor contracten gesloten na 31/08/2014: tegen het einde van de werkdag.

De bevestiging moet zo mogelijk elektronisch gebeuren¹³.

IBP's moeten over de noodzakelijke procedures beschikken om op maandbasis het aantal niet-bevestigde OTC-derivatencontracten die meer dan vijf werkdagen uitstaan, te registreren, en om hierover op verzoek verslag uit te brengen¹⁴.

1.2. Dagelijkse waardering van de uitstaande OTC-derivatencontracten

Van toepassing vanaf 15/03/2013.

Uitstaande contracten worden dagelijks gewaardeerd tegen marktwaarde. Indien dat door de marktomstandigheden onmogelijk wordt gemaakt, wordt gebruikgemaakt van een betrouwbare en prudente waardering op basis van een modellenbenadering¹⁵.

1.3. Reconciliëren van portefeuilles¹⁶

Van toepassing vanaf 15/09/2013.

Alle tegenpartijen dienen conform een overeenkomst hun OTC-derivatenportefeuilles met elkaar – eventueel via een gekwalificeerde derde – te reconciliëren.

Er moet dagelijks gereconcilieerd worden vanaf 500 uitstaande OTC-derivatencontracten, wekelijks vanaf meer dan 50 uitstaande OTC-derivatencontracten, en altijd minstens per kwartaal (dus dit had een eerste maal moeten gebeuren vóór 15/12/2013)¹⁷. De reconciliatie kan gedelegeerd worden aan de '*calculation agent*'¹⁸.

1.4. Comprimeren van portefeuilles¹⁹

Van toepassing vanaf 15/09/2013.

Voor de toepassing van EMIR wordt onder het comprimeren van portefeuilles de toepassing van multilaterale netting van contracten begrepen.

Indien er op een tegenpartij 500 of meer niet via een CTP geclearde OTC-derivatencontracten uitstaan, moet minstens twee maal per jaar, onderzocht worden of het passend is om de portefeuille van de uitstaande OTC-derivatencontracten te comprimeren om het tegenpartijkredietrisico te reduceren. Desgevallend moet tot comprimeren worden overgegaan. Indien voormelde analyse leidt tot de conclusie dat het comprimeren niet passend is, moet de IBP in staat zijn hiervoor een redelijke en geldige verklaring te verstrekken²⁰.

¹³ Art. 11.1.a) EMIR en art. 12.1 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/2013.

¹⁴ Art. 12.4 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/2013.

¹⁵ Art. 11.2 EMIR en art. 16 en 17 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/213.

¹⁶ Zie OTC Answer 14 van ESMA's Q&A.

¹⁷ Art. 13 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/213 en OTC Answer 14 van ESMA's Q&A.

¹⁸ Zie OTC Answer 14 van ESMA's Q&A.

¹⁹ Zie OTC Answer 11 van ESMA's Q&A.

²⁰ Art. 14 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/213.

1.5. Geschillenbehandeling²¹

Van toepassing vanaf 15/09/2013.

Partijen moeten procedures overeenkomen om geschillen, o.m. inzake de erkenning of de waardering van OTC-derivatencontracten en de uitwisseling van zekerheden (*collateral*), vroegtijdig vast te stellen en op te lossen.

Geschillen voor bedragen hoger dan 15 miljoen euro, die na meer dan 15 werkdagen niet zijn opgelost, moeten maandelijks gerapporteerd worden aan de FSMA²² aan de hand van een specifiek formulier beschikbaar op de FSMA-IBP webpagina²³.

1.6. Uitwisseling van *collateral* en aanhouden van kapitaal

Van toepassing vanaf 16/08/2012.

Voor de uitstaande posities van de OTC-derivatencontracten die niet worden gecleard door een CTP en die werden **gesloten op of na 16/08/2012**, moet de IBP beschikken over risicobeheerprocedures die een tijdige, nauwkeurige en passend gescheiden uitwisseling van *collateral* voorschrijven²⁴.

IBP's houden in passende en evenredige mate kapitaal aan met het oog op het beheer van niet door een passende uitwisseling van *collateral* gedekte risico's²⁵.

De finale technische standaarden over de minimale niveaus en de categorieën van *collateral* en scheidingsregelingen, alsook het kapitaalniveau dat nodig is, moeten nog worden opgesteld door de 3 Europese toezichthoudende autoriteiten EBA, ESMA en EIOPA²⁶.

De verwachting is dat de minimum niveaus voor de uitwisseling van *collateral* en kapitaalvereisten gefaseerd zullen worden ingevoerd, en dit vanaf eind 2015. In afwachting moeten IBPs aan de principes van deze verplichtingen voldoen, zonder evenwel gehouden te zijn aan specifieke minima of bepaalde procedures²⁷.

²¹ Zie OTC Answer 15 van ESMA's Q&A.

²² Art. 15 van de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/213.

²³ Zie <http://www.fsma.be/nl/Supervision/pensions/bpv.aspx>.

²⁴ Art 11.3 EMIR.

²⁵ Art. 11.4 EMIR.

²⁶ ESMA, EBA en EIOPA consulteerden hierover de markt in een "joint discussion paper on draft regulatory technical standards on risk mitigation techniques for OTC derivatives not cleared by a CCP under the Regulation on OTC derivatives, CCP and trade repositories" van 6 maart 2012. Op wereldwijd niveau lanceerden het BCBS en IOSCO op 2 september 2013 het finaal kader voor de "margin requirements for non-centrally-cleared derivatives" (beschikbaar op <http://www.bis.org/publ/bcbs261.htm>). Er wordt voorgesteld om een "*initial margin*"-verplichting (dus bovenop de uitwisseling van "*variation margin*") op te leggen vanaf een bepaalde minimumdrempel. Naar verwachting zullen ESMA, EBA en EIOPA tegen september 2014 een ontwerp van technische reguleringsnormen hierover uitvaardigen. Een publieke consultatie over dit ontwerp is voorzien voor maart-juni 2014.

²⁷ Zie vraag 6 van de EMIR Q&A opgesteld door de Europese Commissie (http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/docs/derivatives/emir-faqs_en.pdf).

2. Rapportageverplichting voor alle derivatencontracten (Art 9)

Van toepassing op alle derivatencontracten, ongeacht of zij centraal of bilateraal gecleard worden, en ongeacht of zij buiten of op een gereglementeerde markt²⁸ worden verhandeld.

Van toepassing vanaf 12 februari 2014.

De rapportageverplichting is van toepassing na de sluiting, wijziging of voortijdige²⁹ beëindiging van elk contract dat is **gesloten op of na 16/08/2012 of dat nog uitstond op die datum**. Over een aantal contracten zal dus "retroactief" gerapporteerd moeten worden.

De data tegen dewelke uiterlijk moet worden gerapporteerd verschillen naargelang de datum van sluiting van het betrokken derivatencontract. Voor contracten die zijn gesloten³⁰

- **op of na 12/02/2014:** uiterlijk de werkdag na de sluiting, wijziging of voortijdige beëindiging van het contract.
- **op of na 16/08/2012:** 12/02/2014
- **vóór 16/08/2012** en
 - die nog steeds uitstaan op 12/02/2014: vóór 13/05/2014;
 - die niet langer uitstaan op 12/02/2014: vóór 12/02/2017.

De rapportage gebeurt aan een transactieregister (*trade repository* - TR)³¹. IBP's zijn vrij een transactieregister te kiezen. ESMA onderhoudt een website die de vergunde transactieregisters oplijst³².

De te rapporteren data omvatten tegenpartijgegevens en contract- en transactiegegevens. Naast de eigenlijke transactiegegevens worden ook marktdata (waarderingsgegevens) gerapporteerd, evenals de bilateraal bij derivatentransacties uitgewisselde *collateral*, hetzij op transactiebasis, hetzij op portefeuillebasis³³.

²⁸ In de zin van artikel 4, lid 1, punt 14, van Richtlijn 2004/39/EG, of op een markt van een derde land die overeenkomstig artikel 19, lid 6, van Richtlijn 2004/39/EG geacht wordt gelijkwaardig te zijn aan een gereglementeerde markt. Zie ETD Answers van ESMA's Q&A.

²⁹ Zie TR Answer 12 van ESMA's Q&A.

³⁰ Artikel 5 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1247/2012 van de Commissie van 19 december 2012 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de formattering en de frequentie van de transactierapportage aan transactieregisters overeenkomstig Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (hierna Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1247/2012).

³¹ Het transactieregister moet geregistreerd zijn (Art. 55 EMIR) of –indien buiten de EU gevestigd – erkend (Art. 77 EMIR) door ESMA. In de EU gevestigde transactieregisters zijn onderworpen aan ESMA toezicht.

³² De ESMA-lijst met transactieregisters is beschikbaar op de ESMA website: <http://www.esma.europa.eu/page/Registered-Trade-Repositories>.

³³ Art. 9.5 EMIR en Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 148/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende OTC-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters met technische reguleringsnormen inzake de minimale mate van gedetailleerdheid van de aan transactieregisters te rapporteren gegevens (hierna Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 148/2013).

De rapportage moet gebeuren in het formaat dat is vastgelegd in een uitvoeringsverordening³⁴, opgesplitst in gegevens van tegenpartijen en gemeenschappelijke gegevens. De waardering moet dagelijks gerapporteerd worden. Andere onderdelen van de te rapporteren informatie worden gerapporteerd wanneer zij zich voordoen en uiterlijk op de werkdag volgend daarop. De rapportageverplichting met betrekking tot **de waardering en de collateral** vangt evenwel pas aan op **11/08/2014**³⁵.

Tegenpartijen kunnen gezamenlijk of afzonderlijk rapporteren, maar moeten het eens zijn over de gerapporteerde gemeenschappelijke gegevens³⁶. De rapportering kan ook gedelegeerd worden aan één van de tegenpartijen, aan een derde partij³⁷ of, in geval van centrale clearing, aan een CTP³⁸. De IBP blijft desalniettemin verantwoordelijk voor de correcte naleving van deze verplichting.

Ongeacht of ze de rapportering zelf uitvoert dan wel uitbesteedt, moet elke IBP een uniek identificatienummer (Legal Entity Identifier – LEI) aanvragen bij speciaal daartoe opgerichte instellingen (Local Operating Units – LOU)³⁹. In afwachting van de oprichting van het mondiaal rechtspersoonidentificatiesysteem (Global Legal Entity Identifier System) worden voorlopige identificatienummers toegekend (pre-LEI) door de voorlopig erkende pre-LOU's⁴⁰.

Ongeacht de rapportageverplichting moet de IBP ten minste gedurende vijf jaar na de beëindiging van een contract een register bijhouden van alle derivatencontracten die zij heeft gesloten en van alle daarin aangebrachte wijzigingen⁴¹.

3. Clearing via een CTP (Art. 4)

Van toepassing op OTC-derivatencontracten, gesloten tussen een IBP en een andere, aan EMIR onderworpen tegenpartij⁴², waarvan niet objectief kan worden gemeten dat zij de beleggingsrisico's beperken die rechtstreeks verband houden met de financiële solvabiliteit van de IBP (Art. 89.1) en waarop de clearingverplichting van toepassing is verklaard ⁴³ (Art. 4.1).

Van toepassing vanaf naar verwachting het tweede kwartaal van 2014⁴⁴.

³⁴ Art. 9.6 EMIR en Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1247/2012.

³⁵ Art. 5.5 Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1247/2012.

³⁶ Overweging (2) Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 148/2013 en TR Answer 7 van ESMA's Q&A.

³⁷ Bvb. de vermogensbeheerder die de derivatencontracten sluit. In dat geval moet ook de vermogensbeheerder over een (pre-)LEI beschikken.

³⁸ Art. 9.1 EMIR en Art. 1 Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 148/2013.

³⁹ Zie TR Answer 10 van ESMA's Q&A.

⁴⁰ Mededeling FSMA_2013_18 van 28/10/2013 m.b.t. het gebruik van Legal Entity Identifiers (http://www.fsma.be/~media/Files/fsmafiles/circ/nl/2013/fsma_2013_18.ashx). Deze mededeling bevat een weblink naar een lijst van instellingen die een pre-LEI kunnen toewijzen. Het verkrijgen van dergelijk nummer zou in principe slechts enkele werkdagen in beslag nemen.

⁴¹ Art. 9.2 EMIR.

⁴² Kredietinstellingen, beleggingsondernemingen, verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, ICBE en ICBE beheermaatschappijen, alternatieve beleggingsfondsen en niet-financiële tegenpartijen met bepaalde posities in OTC-derivatencontracten boven de clearingdrempel (vastgelegd via Gedelegeerde Verordening 149/2013).

⁴³ Door de Commissie bij middel van technische reguleringsnorm op voorstel van ESMA.

⁴⁴ De categorieën van onderworpen OTC-derivaten en de datum van inwerkingtreding zijn te bepalen door de Commissie bij middel van technische reguleringsnorm op voorstel van ESMA.

De transacties worden gecleard in een vergunde of – indien de CTP buiten de Europese Unie is gevestigd – erkende CTP⁴⁵.

Aan de verplichting via een CTP te clearen kan worden voldaan hetzij als clearinglid van de CTP, hetzij als cliënt van een clearinglid, of nog als cliënt van een cliënt (de zogenoemde indirecte clearingregeling)⁴⁶. De indirecte clearingregeling kan aangeboden worden door een cliënt van een clearinglid van de CTP als die cliënt het statuut heeft van kredietinstelling of beleggingsonderneming, met als vereiste een contractueel kader en een equivalent beschermingsniveau voor de indirecte cliënten, via een passende scheiding en overdraagbaarheid van posities en *collateral*⁴⁷.

De clearingverplichting zal gelden voor contracten die worden **gesloten of hernieuwd (*novation*) op of na het ogenblik dat de clearingverplichting in werking treedt**, dus na de beslissing van de Commissie dat het contract is onderworpen aan de clearingverplichting⁴⁸.

ESMA houdt een openbaar register bij met de onder de clearingverplichting vallende klassen van OTC-derivaten⁴⁹.

⁴⁵ Art. 4.3 EMIR.

⁴⁶ Art. 4.3 EMIR.

⁴⁷ Zie hierover, art 4.3 EMIR en Hoofdstuk II van Gedelegeerde Verordening nr. 149/2013.

⁴⁸ Art. 4.1.b EMIR.

⁴⁹ Art. 6 EMIR. Het ESMA register is op het ogenblik van publicatie van deze mededeling nog niet beschikbaar. Voor verdere info, zie de ESMA website <http://www.esma.europa.eu/page/European-Market-Infrastructure-Regulation-EMIR>.